

[Kristine Heltberg.]

rende kaffefond, repræsenterer en farlig sammenblanding af støtte til u-landene og erhvervsstøtte. Der kan være megen ret i udenrigsministerens betragtninger over, at vi, når vi nu lever i et kapitalistisk system og under det nuværende folketingsflertal, også må affinde os med erhvervslivets interesser. Men skal det blive til andet end kortvarige eventyr, måske mere til skade end gavn for u-landene, må hensynet til målsætningen for vor u-landsbistand være det primære, og jeg lægger her stor vægt på ministerens bekræftelse af, at disse økonomiske ordninger skal være underlagt bistandslovens formålsparagraf som forudsætning, således som det blev bekræftet af ministeren under anden behandling af u-landsloven.

Det forekommer mig, at det ville tjene vort arbejde i udenrigsudvalget og i folketinget, om man kunne bede ministeren om fast at følge resultaterne af vor bistandspolitik og at følge de lande, der især modtager vor bistand, gennem årlige redegørelser. Man føler sig let fortabt over for den mængde af oplysninger, man modtager, og som er svære at samle til et hele, at kontrollere og overskue.

Blandt særlig væsentlige bistandsformer omtaler ministeren også udsendelse af u-landsfrivillige, men det kniber med at finde unge, der både opfylder kravene om at kunne præstere kvalificeret arbejde og ønsker at rejse, trods stor interesse for u-landsproblemer. Mon ikke en del af problemet kunne løses på en helt enkel måde? Jeg ved, at ministeren har vist megen god vilje til at løse problemet omkring de u-landsfrivilliges valgret. Men dette, at de slettes af valglisten stadig væk, synes at betyde en berettiget frygt hos dem for, at de ifølge arbejdsløshedsloven muligvis ikke ville kunne oppebære arbejdsløshedsunderstøttelse, hvis de vender hjem under en periode med arbejdsløshed. Under disse omstændigheder er det klart, at de færreste tør kaste sig ud i så meget eventyr og måske tillige forskertse en plads i køen af dem, der venter på ansættelsesmuligheder herhjemme. Kunne dette problem løses, ville meget, tror jeg, være lettere for dem, og vi ville have meget lettere ved at finde kvalificerede ansøgere.

I øvrigt vil jeg med en Catos stædighed sige, at det stadig væk er bekymrende, at vi

endnu står så langt tilbage med hensyn til at opnå de berømmelige 0,7 pct. i vor bistand, og udsigten til at nå den ene procent, som vi mener i hvert tilfælde foreløbig ville være værd at nå til, synes at fortabe sig endnu længere ud i fremtiden, ikke mindst efter de ordførertaler, der har været holdt her i dag.

Der har været stor glæde her — og den vil jeg tilslutte mig — over, at opinionsmålingerne viser en så stor opbakning bag bistanden til u-landene fra statslig side, og at opinionsmålingerne synes at pege på, at den propaganda, man især fra fremskridtspartiets side fører, åbenbart ikke har videre dækning i befolkningen. Jeg vil dog også lidt tøvende stille spørgsmålet: holder sympatien også til de store strukturændringer i vort eget samfund, de ændringer, der skal til, hvis vore ønsker om international velstandsudvikling skal virkeliggøres?

Jeg vil i øvrigt tilslutte mig de ord, der også tidligere her er sagt bl. a. af hr. Stinus om, at vor u-landsbistand via EF ikke må være til skade for den multilaterale bistand gennem FN-organerne. Det bureaukrati og den del og hersk-politik, som Lomékonventionen også er udtryk for trods visse gode sider unægtelig, gør vor begejstring for de midler, der går til bistand ad den vej, meget begrænset.

Jeg vil i øvrigt også gå ind for, at vi støtter FN-samarbejdet også på dette punkt og arbejder med på at effektivisere FN-organerne, hvad bistandsarbejdet angår. Det er noget, der er stærkt tiltrængt, og alt i alt vil jeg mene, at det er overordentlig væsentligt, at den balance mellem bilateral og multilateral hjælp, vi hidtil har haft, fastholdes, ikke mindst fordi den bilaterale bistand er af så stor værdi for den debat, der finder sted i det danske samfund omkring u-landspolitikken.

Ib Nørlund (DKP):

Jeg skal også takke udenrigsministeren for redegørelsen. Hvis jeg ikke var så forhærdet et tidselgemyt, kunne jeg også i perioder måske være blevet grebet af rørelse over den, for det var jo faktisk så sødt og så blødt og så ædelt, hvad der her foregik. Undertiden fornemmede man, at det måske var julemanden, der havde formummet sig i udenrigsministerens skikkelse, og det må